

Tiedote 23.1.2017

JULKAISTAVISSA 28.1.2017 klo 12.30!

OPPIKIRJAILIJAPALKINNOT JAETAAN VIIDELLE ANSIOITUNEELLE OPPIKIRJAILIJALLE EDUCA-MESSUILLA 28.1.2017

Vuoden 2017 Oppikirjailijapalkinnot myönnetään äidinkielen ja kirjallisuuden, uskonnon ja psykologian, matematiikan, terveystiedon, teknisen alan ja maantieteen oppikirjailijoille. Palkinnot saavat lehtori **Inkeri Hellström**, lehtori **Johanna Jämsä**, ammatillinen erityisopettaja **Pekka Laakkonen**, lehtori **Tiina Lehtinen** ja lehtori emeritus **Juhani Paananen**. Suomen tietokirjailijat ry:n myöntämät Oppikirjailijapalkinnot jaetaan opetusalan Educa-messuilla Helsingin Messukeskuksessa lauantaina 28. tammikuuta 2017 klo 12 salissa 102. Palkinnot ovat suuruudeltaan 8 000 euroa.

Oppikirjailijapalkinnot myönnetään tunnustuksena laajasta ja ansiokkaasta oppiteostuotannosta, ja ne rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla. Palkinnot jakavat Suomen tietokirjailijat ry:n puheenjohtaja **Markku Löytönen** ja varapuheenjohtaja **Helena Ruuska**.

Palkintoperustelut

INKERI HELLSTRÖM (s. 1959) Helsinki

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulun äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Inkeri Hellström on pitkän linjan äidinkielen ja kirjallisuuden oppimateriaalien tekijä. Hän on ennen kaikkea pedagogi. Miten asiat opetetaan erikäisille oppijoille? Miten kokonaisuus paloitellaan sopiviksi annoksiksi, ja millaisella kielellä se tarjoillaan heille?

Inkeri Hellström on innovatiivinen erilaisten harjoitusten, projektien ja tehtävätyyppien kehittäjä. Hänen laatimiaan tehtäviä voi luonnehtia oivaltaviksi ja koukuttaviksi, usein myös hauskoiksi. Opettajankouluttajana ja oppikirjailijana Hellström on kantanut jo vuosikymmeniä vastuuta siitä, että tulevatkin sukupolvet arvostavat ja vaalivat äidinkieltään globalisoituvassa maailmassa.

Inkeri Hellström osallistui 1900-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa yläkoulun Aleksis-kirjasarjan ideointiin, tekemiseen ja edelleen kehittämiseen. Kirjasarja oli kymmenen vuotta yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden valtasarja. 2010-luvulla hän on ollut rakentamassa lukion Särnä-tuoteperhettä, josta on tullut niin ikään lukion käytetyin äidinkielen ja kirjallisuuden oppikirjasarja. Sen avulla suurin osa Suomen abiturienteista tälläkin hetkellä valmistautuu äidinkielen ylioppilaskokeeseen.

JOHANNA JÄMSÄ (s. 1967) Helsinki

Ressun lukion uskonnon ja psykologian lehtori Johanna Jämsä on ollut työryhmän jäsenenä tekemässä useita uskonnon ja psykologian oppimateriaaleja. Jämsä aloitti uransa oppikirjailijana 1990-luvun lopussa. Vuonna 1998 ilmestyivät lukion uskonnon oppikirjasarjasta ensimmäiset osat *Uskonnon Arkki* ja *Kristinuskon Arkki*. Sarja sai suuren suosion, ja vuonna 2013 se uudistettiin nimellä Uusi Arkki. Myös tässä työssä Jämsä on ollut mukana.

Vuodesta 2015 Johanna Jämsä on tehnyt lukion uuteen opetussuunnitelmaan myös psykologian Skeema-oppimateriaalisarjaa. Jämsä on tehnyt oppimateriaalisarjojen kaikkia osia, painettuja ja digitaalisia oppikirjoja, jotka sisältävät runsaasti tehtäviä, sekä digitaalisia opettajan aineistoja.

Oppikirjailijana Johanna Jämsä on alati uudistuva ja perusteellinen. Hän on syvällisesti perehtynyt opettamiinsa aineisiin ja haluaa niin opettajana kuin oppikirjailijankin innostaa lukiolaisia uskonnon ja psykologian opintojen pariin. Jämsä on luonut uusia opetusmenetelmiä ja tehnyt niistä toimivia ratkaisuja opetusmateriaaleihin. Hän on myös kehittänyt oppimateriaaleissa ilmiöpohjaisen oppimisen aineistoja, tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntäviä osioita ja monipuolisia arviointimenetelmiä.

PEKKA LAAKKONEN (s. 1953) Joensuu

Pekka Laakkonen on toiminut matemaattisten ja teknisten aineiden oppikirjailijana jo viidellä eri vuosikymmenellä. Punainen lanka hänen teoksissaan on ollut osoittaa matematiikan, fysiikan ja kemian perusasioiden tärkeys ammatillisillakin aloilla. Hänen julkaisu-uuteloonsa sisältyy teoksia niin metsä- ja maatalouden perusopetuksen kuin puikkohitsauksen perusteiden opettamisen ja teknisen piirustuksenkin tarpeisiin.

Laakkosen vuonna 1979 ilmestynyt *Puualan perusoppi 3, tekninen piirustus* on hyvä esimerkki laadukkaasta ammatillisesta oppikirjasta. Kirja on ollut aktiivisessa käytössä ainakin kolmella vuosikymmenellä. Myös vuonna 1991 ilmestynyt yhdessä Hilka Seppäsen kanssa tehty *Käytä matematiikkaa* ylsi lisäpainoksiin vielä vuonna 2003. Vuonna 2007 ilmestynyt *Numerotaito: ammatillinen matematiikka* on puolestaan ennättänyt kahdeksassa vuodessa jo 8. uudistettuun painokseen, ja vuonna 2011 ilmestyneestä *Tekniikan laskutaidosta* otettiin neljä vuotta myöhemmin jo 4.–6. painos. Monet Laakkosen teoksista ovat kysytyjä oppimateriaaleja käytettyinäkin.

Pekka Laakkonen edustaa vähälukuista mutta koko suomalaiselle yhteiskunnalle elintärkeää asiantuntijaryhmää: suomen kielellä ammatillisille aloille kirjoittavaa oppikirjailijaa. Laakkosen oppikirjallinen tuotanto on myös osoittautunut ajallisesti hyvin kestäväksi ja elinvoimaiseksi.

TIINA LEHTINEN (s. 1962) Helsinki

Tiina Lehtinen on Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulun terveystiedon, uskonnon, psykologian ja filosofian lehtori sekä pitkäaikainen oppikirjailija. Hän on tehnyt työryhmän jäsenenä useita terveystiedon oppimateriaaleja peruskouluun ja lukioon.

Lehtinen aloitti oppimateriaalien tekemisen 1990-luvulla peruskoulun uskonnon oppikirjasarjassa. Vuonna 2004, kun terveystieto tuli oppiaineena mukaan yläkoulun ja lukion opetussuunnitelmaan, alkoi ilmestyä Syke-sarja vuosiluokille 7–9. Lehtinen on ollut mukana myös uudistamassa Syke-sarjan peruskoulun uuden opetussuunnitelman mukaiseksi ja laatimassa vuonna 2011–2012 ilmestynyttä lukion terveystiedon oppimateriaalisarjaa Lukion syke. Uuteen opetussuunnitelmaan sarjasta on julkaistu nyt *Lukion Syke 1 Terveystiedon perusteet*.

Opetustyön, luottamustehtävien ja oppimateriaalien kautta Lehtinen on vaikuttanut koko terveystiedon oppiaineen kehittämiseen. Hän on tuonut oppimateriaaleihin runsaasti oppilaslähtöisiä pedagogisia ratkaisuja, yhdistänyt luontevasti eri oppiaineiden sisältöjä ja kehittänyt uusia opetusmenetelmiä. Tiina Lehtinen on usean reaaliaineen opettaja, jonka laaja-alainen kokemus ja pedagoginen näkemys tulevat vahvasti esiin oppikirjailijan työssä.

JUHANI PAANANEN (s. 1941) Turku

Juhani Paananen kuuluu yli kolmellakymmenellä kirjallaan tuotteliaimpien suomalaisten maantieteen oppikirjojen kirjoittajiin. Paananen ura ulottuu usealle vuosikymmenelle ja kattaa alan kouluopetuksen kehittämisen kannalta merkittäviä kirjasarjoja, joista tunnetuimmat ovat Terra, Terra Nova ja Globus-sarjat.

Oppikirjallisuuden varhaisina vuosikymmeninä kirjoittajat työskentelivät pääosin yksin. Näin ei ole ollut enää pitkään aikaan, vaan oppikirjailijat työskentelevät ryhmissä. Tämä vaatii ryhmätyötaitoa, jota Paanasella on runsain mitoin. Hän on tarkka ja täsmällinen kumppani. Hän kuuntelee huolellisesti ryhmän muiden kirjoittajien mietteet ja ottaa ne huomioon. Pitkä kokemus opettajan työstä on auttanut nostamaan kirjoihin oleelliset asiat. Tulevaisuuteen katsonut Paananen on myös ottanut tietotekniikan jo varhain käyttöönsä uudistajana ja kokeilijana. Kun tähän luetteloon vielä lisätään sovitun aikataulun tiukka noudattaminen ja taito kirjoittaa liki valmista tekstiä jo ensimmäisellä kierroksella, on helppo ymmärtää, miksi Juhani Paananen on tänään yksi oppikirjailijapalkinnon saajista.

Oppikirjailijapalkinto

Oppikirjailijapalkinto myönnetään vuosittain usealle tietokirjailijalle. Vuodesta 2001 saakka myönnetyn palkinnon ovat saaneet aiemmin muun muassa **Jari Lavonen, Mervi Holopainen, Juha Suoranta, Hannele Cantell, Paul Westlake, Eeva-Liisa Ryhänen ja Panu Kaila.**

Palkinnonsaajista päätti Suomen tietokirjailijat ry:n hallitus, johon kuuluivat vuonna 2016 puheenjohtaja **Markku Löytönen**, varapuheenjohtaja **Helena Ruuska** ja jäsenet **Markku Heikkilä, Jaakko Heinimäki, Päivi Kosonen, Terhi Pietiläinen, Lassi Saressalo, Pasi Saukkonen, Timo Tossavainen ja Tuula Uusi-Hallila.**

Suomen tietokirjailijat ry:n palkinnot rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla.

Haastattelut

Inkeri Hellström | inkeri.hellstrom@helsinki.fi | 040 718 4183

Johanna Jämsä | johanna.jamsa@edu.hel.fi

Pekka Laakkonen | pekka1.laakkonen@gmail.com | 050 019 2469

Tiina Lehtinen | tiina.lehtinen@helsinki.fi | 050 3383 960

Juhani Paanasta voi tavoitella yhdistyksen viestintäpäällikön kautta.

Lisätiedot

Anne Rutanen | viestintäpäällikkö | Suomen tietokirjailijat ry

050 351 2771 | anne.rutanen@suomentietokirjailijat.fi

www.suomentietokirjailijat.fi

Suomen tietokirjailijat ry on maamme suurin kirjailijajärjestö. Se edistää tietokirjallisuutta, jakaa apurahoja ja palkintoja sekä valvoo tieto- ja oppikirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja. Yhdistyksellä on yli 3 100 jäsentä.